

Cristian Fulaș

SPECII

roman

POLIROM
2023

Colecția „Ego. Proză“ este coordonată de Lucian Dan Teodorovici.

© 2023 by Editura POLIROM

Această carte este protejată prin copyright. Reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea prin orice mijloace și sub orice formă, cum ar fi xeroxarea, scanarea, transpunerea în format electronic sau audio, punerea la dispoziția publică, inclusiv prin internet sau prin rețele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informațiilor, cu scop comercial sau gratuit, precum și alte fapte similare săvârșite fără permisiunea scrisă a deținătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislației cu privire la protecția proprietății intelectuale și se pedepsesc penal și/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

Foto copertă: © Andrei Păcuraru

Foto autor: © Andrei Păcuraru

www.polirom.ro

Editura POLIROM

Iași, B-dul Carol I nr. 4; P.O. BOX 266, 700505

București, Splaiul Unirii nr. 6, bl. B3A, sc. 1,

et. 1, sector 4, 040031, O.P. 53

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României:

FULAȘ, CRISTIAN

Specii: roman / Cristian Fulaș. – Iași: Polirom, 2023

ISBN 978-973-46-9299-6

821.135.1

Printed in ROMANIA

Victor a tăcut. A tras adânc din trabuc și l-a privit drept în ochi pe cel din fața lui, apoi a spus:

— Mă întorc imediat.

Ăl bătrân își făcea de lucru prin curte. Avea muncitori, îi tocmise să repare aleea de la intrare și să dea o mână de vopsea pe casa mică din spate, era ca-ntotdeauna prins în o sută de lucruri odată și – convins că numai așa se putea trăi – încerca să nu fie liber nicio secundă, să-și vadă de ale lui fără să deranjeze pe nimeni. De când avea în grijă atâția bani de la Victor, se simțea și mai pătruns de misiunea lui în lume, el nu luase banii ăia ca să-i cheltuiască, nici gând, trebuia să aibă grijă de ei și, pe cât posibil, să-i înmulțească, doar nu era să umble la banii copilului. Nu era nimic forțat în ceea ce făcea, așa știa el dintotdeauna și așa trebuia să fie lumea, banii nu erau făcuți să fie cheltuiți, banii existau ca să cumperi case și pământuri și la rândul lor casele și pământurile nu se vindeau niciodată, se lăsau moștenire copiilor și se păzeau cu sfințenie. Fără s-o știe neapărat, Vicky nu făcea decât să perpetueze o știință a avariției care în zona unde trăia el era aproape o artă, în general copiii rămânând relativ săraci până la moartea părinților, îmbogățindu-se prin moștenire, ținându-și la rândul lor copiii săraci, copiii lor nerenunțând niciodată la o palmă de pământ sau la vreo casă cumpărată de ăi bătrâni sau de ei, era lumea în care trăise întotdeauna și lumea din care nu ar fi plecat niciodată, motiv pentru care refuzase orice propunere de-a lui Victor de a se muta mai aproape de el sau chiar într-o casă vecină. El, Vicky, avea treburile lui în viața asta și ideea – chiar și îndepărtată – de a părăsi vreodată satul în care se născuse sau orășelul în care-și ducea zilele în eternul apartament cu trei camere nici nu-i trecea prin cap. De

fiecare dată când venea vorba despre asta, se arăta relativ deschis, învățase în timp să nu se mai certe cu fiu-său care, chiar așa deștept și bogat cum era, nu avea nimic în cap, și tăcea și o făcea cu o pricepere nemai-văzută. Încântat de banii pe care-i avea pe mână, nu cheltuia nimic nici măcar din salariul lui de la primărie și singura lui pretenție în viața asta era ca toată lumea să-l considere relativ sărac, un biet angajat la stat care din întâmplare avea niște case și niște pământuri, dar nimic altceva. Care la rândul lui avea un soi de angajat, pe Muscănsac, un amărât de la el din sat care făcea de toate prin curte și mai ales avea grijă de animale când el era plecat.

Cu Muscănsac ăsta stătea și-n ziua aia pe prispă și se cinsteau cu o țuică, văzuse la televizor care era treaba cu Miron și nu știa dacă să plece sau nu la copil, poate avea nevoie de ajutor, să stea de vorbă cu cineva. Sau poate chiar Miron ar fi vrut să stea de vorbă, ei doi se cunoșteau de-o viață, fuseseră colegi de liceu și rămăseseră prieteni întotdeauna, mereu când se întâlneau beau o sticlă, două de țuică sau de vin și puneau țara la cale, între gândirea lui Miron și cea a lui Vicky neexistând practic nicio diferență. Doar că după părerea celui de-al doilea primul o cam luase pe arătură și poate de aia nu-i era bine, că una era să faci avere și să nu te arăți, să nu te știe nimeni, alta să înnebunești la bătrânețe și să vrei tu să împărățești lumea, nu se făcea, dar degeaba îi spusese de fiecare dată când se îmbătaseră, că el vorbea, el auzea. Se gândea că până la urmă Miron și-o cam meritase, poate cu ocazia asta îi venea mintea la cap, că avea numai gărgăuni în ea. Și nu i-ar fi fost de ăla, că de nebuni e plină lumea, da-l trăgea și pe Victor al lui după el și te pomenești că-l băga în ceva belea, de-și vedea copilul la pușcărie, rușinea de pe lume,

Auzi tu, mă Muscăn, cum mama dracu' vine aia, să ai milioaaane (pronunța cuvântul milioane cu mai mulți a, subliniind fără să vrea) și să intri la pușcărie pentru bani pe care nici măcar nu i-ai luat, că măcar dacă-i luai, mai ziceam. Așa e Nea Vicky, ce să zic, îi răspundea celălalt, sorbind visător din paharul de țuică.

Muscănsac ăsta își trăgea porecla dintr-o poveste mai veche care prezenta două versiuni, amândouă însă cu același înțeles. În prima era vorba de o familie mai veche și săracă. Și, când voiau ei să se ducă la târg, ca să fie totul bine, puneau o muscă peste grâul sau porumbul din sac, să vadă dacă era umblat la el. În a doua versiune a poveștii, Muscănsac al bătrân era foarte calic și, când pleca de acasă, puneau o muscă deasupra făinii din sac ca să nu-l fure cineva. Cum se întorcea acasă, dădea fuga la sacul din pățul și verifica musca și dacă nu era lua foc pe toată lumea, că se știa că toți îl furau și n-ar fi putut trăi fără averea lui. Oricum ar fi fost, acest Muscăn, cum îi spunea Vicky, moștenise mai degrabă sărăcia din prima poveste, pentru că, de când se știa, nu reușise să lege două-n tei și tot muncea cu ziua pe la unul și pe la altul, până când lui Vicky i se făcuse milă de el și-i oferise un fel de salariu, adică niște bani în fiecare zi și băutură și mâncare la discreție ca să aibă grijă de curtea lui când era plecat. Se înțelegeau de minune, atât de bine, încât Vicky pusese pe numele lui și niște pământ și se putea baza pe el în orice situație. Muscăn, pe numele lui adevărat George, ar fi tăiat lumea-n două pentru Nea Vicky al lui și niciodată nu-i ieșea din vorbă.

— Auzi, bă Muscăn, ce zici, să mă duc la copilu' ăla al meu să stau de vorbă cu el?

— Mă nea Vicky, i-a răspuns celălalt, aprinzându-și o țigară și trăgând adânc din ea, io știu?

— M-aș cam duce, da' l-am sunat dă dimineața și nici vorbă să zică să mă duc. Și io așa nu mă duc, că poate nici nu-l gășăsc.

— Drept e și asta, nea Vicky.

— Da' pe partea ailaltă, și cu nean-to Miron aș vrea să vorbesc, că cine știe?

— Cine știe, a răspuns Muscănsac gânditor, ca de obicei repetând ce spunea Vicky sau pur și simplu tăcând.

— Că e-n felul următor, mă-nțeleegi, a reluat celălalt, ca și cum răspunsul nici nu existase, nu cred io că mă bagă ăștia-n samă pă mine, da' mai știi? Șî cu Miron aș avea io și altă vorbă, da' poate că nu are timp și mă duc degeaba până acolo. Alfel, mai bine mă duc.

— Du-te, nea Vicky, mare lucru?!?

— Tu să ai grijă dă acareturi p-acilea și să vezi dă animale, zi-i și tu neveste-tii că dormi acilea, că e vopselurile alea și materialele în curte și vine vreunu' șî face fro nefăcută taman acu'. Io mă duc la oraș s-o iau pă nevastă-mea și plecăm să vorbim cu ei, n-o strica.

— Bine, așa fac, i-a răspuns celălalt liniștit, de fapt știind dinainte ce avea de făcut și vorbind și el ca să se afle în treabă.

— Auzi, da' stai s-o sun pe Magda, să-i spun să se pregătească, să nu stau p-acolo s-o mai aștept și pe asta.

A luat telefonul de pe treapta pe care era așezat, a ales numărul și a așteptat.

— Auzi moaaamiii, io vreau să mergem la oraș să vorbim cu Victor.

— Unde să mergem noi, mă? i-a răspuns nici măcar arțăgoasă vocea de la celălalt capăt.

— Să mergem la oraș, să vorbim cu alde ăștia, tu nu te uiți la televizor?

— Ba mă uit, da' tu crezi că au timp de noi acu'? De tine le arde lor?

— Păi, mă moaaamiii, mă gândeam că...

— Stai, mă, potolit acolo și vezi de reparațiile alea, te duuuci tu la Bucuurești să faci căcatu' praf.

— Bine, moaaamiii, dacă zici tu, nu mă duc, i-a răspuns Vicky, răzgândindu-se brusc. Auzi, stai, nu închide. Nu vrei să vii și matale la țară, să faci asta a lu' Muscănește pui la grătărel, mai stăm și noi p-acilea?

— Am niște treabă, peste vreo oră.

— Hai, mă suni și trimet io pe cineva să te ia când termeni, a încheiat Vicky victorios, dintr-odată simțindu-se din nou stăpân pe situație.

A închis.

— Auzi, mă Muscăne, ceacă să nu mă duc, că n-are ăia timp dă mine.

— Atunci să nu te duci, șefule.

— Ia mai toarnă o țuică d-aia atuncea, că nu mă duc nicăieri.

Muscănsac s-a ridicat cu toate cele 120 de kilograme ale lui, s-a dus până la veceul din hol, s-a întors și a turnat în pahare.

Când s-a întors, Vicky a luat paharul pe care i-l adusese, l-a dat pe gât, s-a șters cu mâneca la gură și – brusc lovit de inspirație – a spus:

— Adu, mă, toată sticla, să bem.

Nu de libertatea lui Miron îi păsa lui, chiar dacă în discuțiile cu ceilalți pretindea întotdeauna că îi păsa de toată lumea și chiar reușea să pară cel mai îndatoritor om din lume. Problema lui serioasă erau unii alde Măciucă, neam de arendași deja, care se porniseră să pună mâna pe toate terenurile din comuna lui, plăteau pe toată lumea bine și la timp și îi încurcau apele. Alde Măciucă ăștia (ai dracu' cu sufletu' din ei, arză-i-ar focu' și mânca-i-ar buba și canceru') erau ceva rude îndepărtate cu un deputat din județ și deci nu prea puteau fi atinși.

Vicky se gândea că, dacă ar fi vorbit cu Miron și asta ar fi vorbit cu deputatul, nu că alde Măciucă s-ar fi lăsat de treabă și ar fi plecat, dar ar fi putut să se asocieze cu ei și să mai facă și el un ban. De ani de zile juca farsa asta cu Miron, el se plângea că e sărac, ăla îi mai dădea câte o firimitură, îl mai băga în ceva afaceri, îl ajuta. Deci povestea cu închisoarea nu-i convenea deloc lui Vicky, pentru că-i încurca toate planurile și – oricât de prieteni ar fi fost ei doi – banii erau bani și restul conta mai puțin. Nu că el însuși ar fi fost om rău, își spunea, dar ce să facă? Să-i lase pe alde ăia să se îmbogățească la el în sat și el să stea cu mâinile în sân, când știa foarte bine că ar fi putut să încerce să aibă și el o parte din câștig? Erau implicați acolo bani europeni de luat pe degeaba, subvenții mari, contracte gata făcute, nu strica să aibă și el ceva. Ce, trebuia să știe cineva că erau asociați? Nu, pân' la urmă ăia puteau rămâne cu firma pe față, să se dea mari și să-și cumpere mașini scumpe și să-și facă vile și să facă ce voiau ei, el ar fi putut sta ascuns și să-și ia o parte și ar fi fost foarte bine pentru toată lumea.

Pe de altă parte, erau de vorbit și niște lucruri mai personale cu Miron și se temea că, dacă se întâmpla ce ziceau ăia pe la televizor (dar n-ai cum să-i crezi, își spunea, sunt oricum toți plătiți și niște jigodii), nu mai era timp și le promisese oamenilor că îi ajuta cu niște servicii și tocmai din cauza certurilor cu alde Măciucă (nu lucruri serioase, niște înjurături, câteva amenințări) nu mai putea apela nici la primar, colegul lui de liceu, și cu atât mai puțin la deputatul din reședința de județ, care, clar, nici nu l-ar fi băgat în seamă. Doar că nevastă-sa îi spusese cât se poate de limpede că, dacă nu reușea să le rezolve oamenilor niște servicii la stat – la spital, la vreo instituție, la primărie, la dracu' –,